

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Kerkhofstraat (Wezembeek-Oppem, Vlaams-Brabant)

Projectcode: 2017L46

December 2017

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven, Aaron Willaert, Joren De Tollenaere en Clara Thys
Wetenschappelijke begeleiding: Dieter Demey

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
2.2 Synthese	5
2.3 Gemotiveerd advies	6
2.4 Conclusie	7
Deel 3: Bibliografie.....	8

FIGURENLIJST (2017L46)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van het kadasternummer
(Bron: Geopunt).....5

TABELLENLIJST (2017L46)

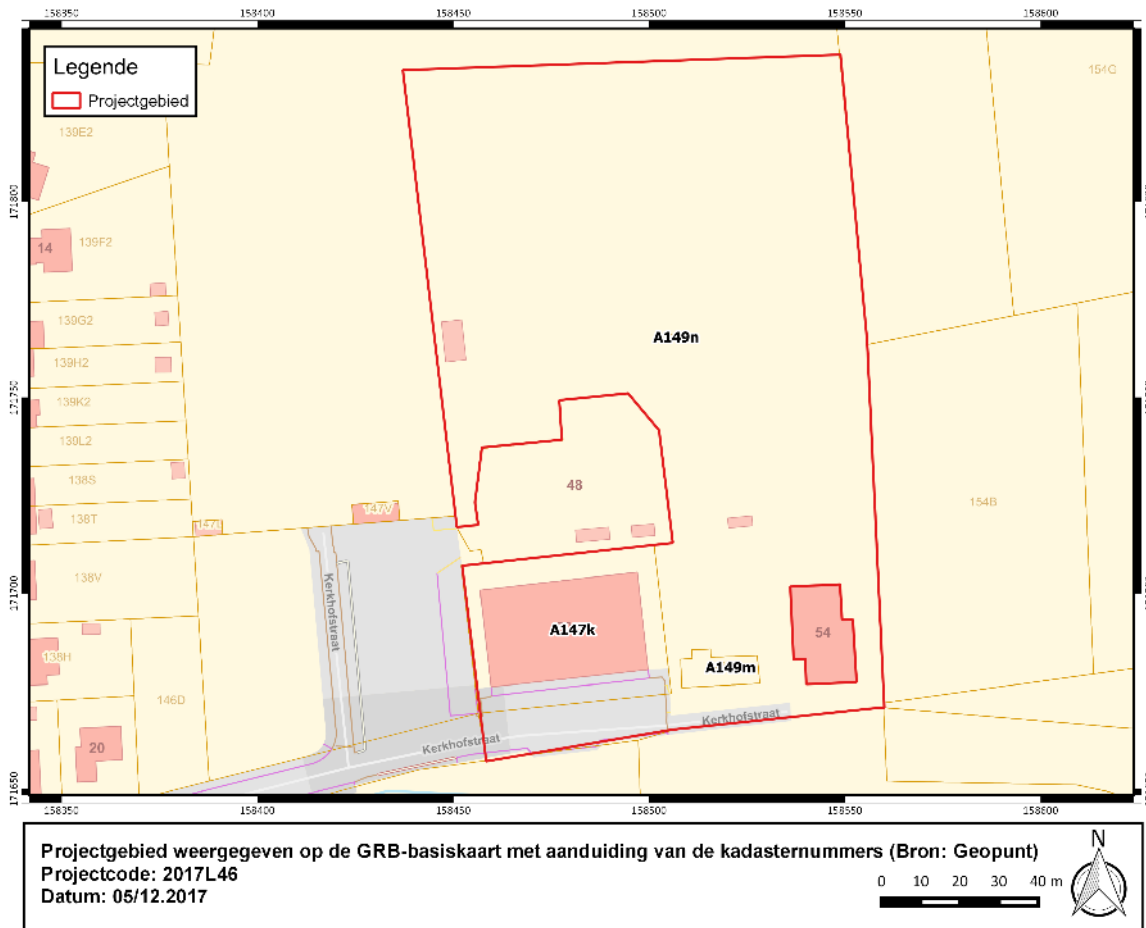
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.4

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Gemeentebestuur Wezembeek-Oppem Louis Marcellisstraat 134 1970 Wezembeek-Oppem	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Vlaams-Brabant
	Gemeente	Wezembeek-Oppem
	Deelgemeente	/
	Postcode	1970
	Adres	Kerkhofstraat 1970 Wezembeek - Oppem
	Toponiem	Kerkhofstraat
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 158341$ $Y_{\min} = 171648$ $X_{\max} = 158623$ $Y_{\max} = 171844$
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Wezembeek-Oppem, 1ste afdeling, sectie A, nrs. 149m, 149n, 147k Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van het kadastrumnummer (Bron: Geopunt).

2.2 Synthese

De opdrachtgever plant de aanleg van loods en infrastructuur op een terrein in Wezembeek-Oppem. Het ca. 0.1ha grote terrein is gelegen langs de Kerkhofstraat. Het terrein is momenteel braakliggend. De geplande werken omvatten de bouw van de loods (610m²), KWS verharding en steenslagverharding (390m²) en regenwater- en infiltratieputten (99m²). Dit betekent dat er in het totaal over een oppervlakte van 1100m² bodemingrepen worden gepland. De diepte van de ingreep ter hoogte van de loods bedraagt 1.5m, bij de omgevingswerken komt dit neer op 0.5m.

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen in de Brabantse leemstreek. De Quartairgeologische kaart geeft de geplande werken weer ter hoogte van Quartair type 2a. Dit zijn fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een mogelijks aanwezige eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen, afgedekt door een fluviatiele afzetting. De bodemkaart situeert de geplande ingrepen ter hoogte van type Abp; een droge leembodem, en AGp, een natte tot uiterst natte leembodem zonder profiel. Het projectgebied ligt net ten noorden van de Stelense Loop en de Vuilbeek en helt dan ook af naar het zuiden toe. Het noordelijke deel werd bovendien opgehoogd, waardoor dit nóg hoger kwam te liggen.

Het OBO uit 2016 vertelt dat er geen aanwijzingen aangetroffen zijn die op de aanwezigheid van organische lagen of veenlagen duiden. Wel kan de aanwezigheid van een leemlaag mogelijks wijzen op (natuurlijke) colluviumprocessen. Deze leemlaag bevindt zich tussen ca. 1,8-2,0 en 3,20-3,60 m onder het maaiveld.

Cartografische bronnen geven aan dat het bedreigde terrein doorlopend gekenmerkt wordt door een ruraal karakter. Het plangebied bevindt zich ten oosten van de kern van Wesembeek-Oppem. Tot voor kort deed het dienst als containerpark, momenteel ligt het plangebied braak.

Op archeologisch vlak zijn op het plangebied geen waarden gekend. In de ruime omgeving zijn talrijke cartografische indicatoren van middeleeuwse sites vermeld. Ook de opgravingen uit 1997 ter hoogte van de St Pancratiuskerk (ID 3789) zo'n 2km ten westen van het plangebied, en de mechanische prospectie uit 2014 ter hoogte van de hippodroom zo'n 2km ten zuidoosten van het projectgebied 2km ten zuidoosten brachten middeleeuwse sporen aan het licht. Aanwijzingen voor oudere menselijke aanwezigheid in de ruime omgeving zijn schaars. Wel werden zo'n 3km ten noordoosten in de jaren 1980 twee paleolithische afslagen geattesteerd tijdens een veldprospectie (ID 1626).

Op basis van landschappelijke elementen en gekende waarden is het potentieel inzake relevante kenniswinst relatief beperkt. Vanwege de resultaten van het OBO is er mogelijke verwachting naar colluvium toe, maar zijn er geen aanwijzingen voor veen. Met betrekking tot deze oppervlakkige resten is, omwille van de beperkte oppervlakte van het terrein, beperkte ingreep van de geplande werken en de landschappelijke situatie, de verwachting laag.

2.3 Gemotiveerd advies

Voor de geplande werken aan de Kerkhofstraat te Wesembeek-Oppem worden geen verdere onderzoeksdaden aanbevolen.

Het voornaamste argument om af te zien van verder onderzoek is de beperkte oppervlakte van de zone die bedreigd wordt door de geplande werken.

De leemlaag die mogelijk wijst op colluvium bevindt zich tussen ca. 1,8-2,0 en 3,20-3,60 m-mv. Enkel ter hoogte van de geplande loods worden paalfunderingen gestoken. Dat betekent dat enkel ter hoogte van deze loods(610m²) door het eventueel colluviumpakket zal gegaan worden.

De impact van paalfunderingen op archeologie is een omstreken iets. Bij deze casus echter kan gesteld worden dat het bedreigde gebied gewoon te klein is om te stellen dat er kans is op aanzienlijke wetenschappelijke meerwaarde bij verder onderzoek. In het beste geval zou bij onderzoek op het bedreigde stuk van 610m² een archeologische waarneming gedaan worden, die niet in een ruimere context geplaatst zal kunnen worden.

Gelet op de beperkte oppervlakte van geplande ingrepen is de kans minimaal dat verder archeologisch onderzoek tot wezenlijke inzichten leidt. Meer dan een sterk gefragmenteerde en versnipperde waarneming, zonder een echt ruimtelijk kader kan bij een voortschrijdend onderzoekstraject op dergelijk kleine oppervlakte niet verwacht worden.

Het mag duidelijk zijn dat de financiële kost die verder onderzoek met zich zou meebrengen nooit in verhouding kan staan tot de eventuele kenniswinst die er uit kan voortvloeien. Het is dan ook omwille van een kosten-baten afweging dat moet afgezien worden van een verder schrijdend onderzoekstraject.

Uiteraard dient hierbij gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van de huidige wetgeving betreffend het Onroerend Erfgoed.

2.4 Conclusie

De opdrachtgever plant het bouwrijp maken van een terrein te Wezembeek-Oppem. Het terrein is momenteel braakliggend. De geplande ingrepen hebben echter een dermate beperkte oppervlakte dat verder onderzoek op een terrein van dergelijke aard en omvang kan nooit tot relevante inzichten leiden die de financiële kost van het onderzoek kunnen verantwoorden. Op basis van een kosten-baten afweging moet afgezien worden van verder onderzoek.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt